

Анализ на Концепцията за външна политика на Русия

През изминалата година, правителството на Руската федерация оповести своята нова концепция за външно- политически отношения, в която основната идея е насочена към оповестяване на нов подход към световното равновесие и промяна на погледа на руското правителство към актуалните проблеми в конфликтните точки.

Концепцията е изградена върху промяна на навика света да се разглежда в предишното блоково пространство.

Според Медведев, „засега все още се запазват синдромите на „блоковото мислене” и тепърва предстои да се изработи нова система за международни отношения: - Светът, отървал се от "студената война", все още не може да придобие ново равновесие. Дори повече, наследеният от миналото навик за решаване на проблеми по силов начин в редица случаи се засилва. При тези условия е важно да се запази самообладание, трезви оценки, да се продължава грамотната, без конфронтация, защита на нашите национални интереси, както самостоятелно, така и с партньори.”

В този план Русия дава приоритет на спазването на нормите на международното право. В концепцията се сочи директно, че поддържането и укрепването на международната законност е една от най-важните насоки на външната политика на Русия. За целта е необходимо мирно и ползотворно сътрудничество на държавите, при спазване на баланс на често пъти не съвпадащите им интереси.

Дмитрий Медведев специално изтъкна важността да се анализира наследството, получено от Русия от времената на "студената война". Това засяга и реформирането на ООН, и необходимостта по-новому да се погледне на Хелзинския акт. Медведев напомни за неотдашната си инициатива за сключване на нов договор за европейска сигурност. Това ще поиска нови „правила за игра” на континента, към което, както се вижда, европейските партньори на Русия засега още не са готови.

В концепцията е отразено и мнението, че в Европа и досега няма такава система за

колективна сигурност, която да е отворена за всички и да гарантира на всички равна сигурност. На Европа е нужен позитивен, а не негативен дневен ред.

Президентът Медведев излезе с инициатива за сключване на договор, осигуряващ пълна всеобща система за колективна сигурност в Евро-Атлантика.

Следва да се посочи, че Концепцията предлага и нови отношения между Русия и НАТО. След края на студената война НАТО придаде особено значение на развитието на конструктивни отношения на сътрудничество с Русия. През последните десет години НАТО и Русия успяха да постигнат съществен напредък в развитието на истинско партньорство и в преодоляването на остатъците от предишно противопоставяне и конкуренция с цел укрепването на взаимното доверие и сътрудничество. След 1991 г. НАТО и Русия работят съвместно по редица въпроси, свързани с отбраната и сигурността. Още през 1994 г. Русия се присъедини към Програмата на Партньорство за мир, като по този начин засили започналия широк диалог между НАТО и Русия. Участието на Русия в прилагането на мирното споразумение за Босна и Херцеговина бе особено важна стъпка към нови отношения на сътрудничество. За първи път контингенти на НАТО и Русия действаха рамо до рамо в многонационална военна операция. Основополагащият акт НАТО-Русия е израз на траен ангажимент, поет на най-високо политическо равнище, за съвместна работа по изграждането на траен и всеобхватен мир в Евроатлантическата зона. Той създава рамките за ново партньорство в областта на сигурността, като една от стъпките, предприемани с цел да се изгради стабилна и мирна Европа, в която няма разделения. Основополагащият акт позволява на НАТО и Русия да установят по-тесни взаимоотношения, които да служат не само на собствените им интереси, но и на по-широките интереси на всички държави в Евроатлантическата зона.

След войната в Грузия обаче, отношенията между Русия и блока се влошиха. Един от новите механизми в Съвета НАТО-Русия е работната ад хок група срещу тероризма, в която се обсъждат концептуални подходи срещу терористичната заплаха и се развива практическото сътрудничество. В Концепцията си, Русия залага на:

- срещи на военни представители под егидата на Постоянния съвместен съвет (РЈС);
- мерки за повишаване на сътрудничеството, прозрачността и доверието между НАТО и Русия;
- приносът на НАТО и Русия и ролята на Постоянния съвместен съвет (РЈС) за архитектурата на сигурността на Евроатлантическия регион;
- политически и отбранителни усилия за предотвратяване разпространението на оръжия за масово унищожение;
- въпроси, свързани с ядрените оръжия;
- стратегии и доктрини на НАТО и Русия;

- мироопазване;
- разоръжаване и контрол върху въоръженията;
- морски издирвателни и спасителни операции;
- преквалифициране на военнослужещи;
- борба срещу международния тероризъм;
- научно сътрудничество, свързано с отбраната и др.

Русия предлага нов договор за европейска сигурност, който да има юридическа сила и да се базира на Устава на ООН. Русия, освен това смята да създаде международен форум по проблемите на сигурността с участието на НАТО, ЕС, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), а също на две организации от постсъветското пространство, в които Русия играе водеща роля - Общността на независимите държави и Организацията на Договора за колективна сигурност. Руските предложения предвиждат създаването на по-широк съюз за сигурност, в който да влизат и неевропейски държави като Китай и Индия.